

Húsz községben 19 szakma

Jelenleg négy kisipari termelőszövetkezet tevékenykedik a szegedi járásban. Húsz községben összesen 19 szakmában tartanak fenn különféle üzemeket, műhelyeket. Tavalyi termelési tervük alapján 42 millió 250 ezer forint értékű munkát vállaltak. Végül is tavalyi, egész éves termelési tervük teljesítésében megközelítették a 45,5 millió forint termelési értékét. A többlet nagyobb része — 2 millió 846 ezer forint érték — a lakosság részére nyújtott nagyobb mérvű szolgáltatásokban jelentkezik.

Hagyma — 9 ezer holdon Befejeződött az ültetés

A makói tájörzetben — amelynek termelésében fontos szerepet játszik a szegedi járás néhány tiszántúli községe is — véget ért a sok embert foglalkoztató mezőgazdasági munka, a híres fűszernövény dugványainak ültetése. Az ismétlődő eszések, a belvizek ellenére idejében befejezték mintegy nyolcezer holdon a vöröshagyma és csaknem ezer holdon a fokhagyma duggatását.

A két évszázados növényi kultúra hagyományos munkáiban lényeges könyvnyelvi változást jelent az az év. A termésnek

egy részét nem kézzel, hanem gépekkel szedik majd. A nyarra ugyanis elkészül a tavaly kipróbált és jól „vizsgázott” első magyar hagymaszedő berendezés nullszériája. A negyvenötven ember munkáját helyettesítő gépek a legnagyobb területtel rendelkező közös gazdaságokban fognak dolgozni. Az áru osztályozására és csomagolására pedig újabb berendezéseket helyeznek üzembe a felvásárló telepeken. Ezek között olyan félautomata gépek is lesznek, amelyek lemérk és tetszés szerinti nagyságú zsákokba töltik a vöröshagymát.

Minőségvizsgálat röntgensugárral

Udvariasan hátrább tessék kelnek bennünket. Aztán: még egy kicsit menjenek arébb! Egy fekete inges férfi, dözsi mérvével a kezében, int: még, még! Itt is erős a sugárzás!

Szófogadónak kell lennünk, hiszen fele se tréfa: az ÉM Csongrád megyei Építőipari Vállalat telephelyének ezen a részén ma egy nem éppen építőipari gép, röntgenkészülék kezdte meg a munkát.

Orvosi precizitás

Orvosi precizitású művelet ez, s eléggé hosszadalmas is. Egy óriás hegesztett acél-szerkezetet kell minden ízében — pontosabban: izületében — megvizsgálni. A nagy feszítvű rácsos acéltartó — egy 20 méter hosszú váz, amelyet a most épülő fejű tetőszerkezetéhez használnak majd fel — föltámasztva, miniumfestekesen várja a revíziót.

Az egyik hegesztési pont-hoz, „varrathoz” már odairányozták az úgynevezett Szuperliliput készülék röntgenszemét. A varrat mögé filmet helyeznek el; amit a sugárzás lát, az két perc múlva rajta is lesz, öt perc alatt előhívják, s máris megállapítható a diagnózis.

Az Építőipari Minőségvizsgáló Intézet szegedi állomásának vezetőjével, Lengyel János mérnökkel számoljuk a percek, aztán odasietünk a tétthelyre.

Izotóppal is

A „betekintésnek” erről az újszerű, korábban kevésbé használatos módjáról beszélgetünk Botos Istvánnal, az ÉMI fiatal technikusával. Ma már az építőiparban nagy léptekkel halad előre a röntgennel, illetve a 40 centiméternél vastagabb anyagok esetében izotóppal történő minőségvizsgálat.

— Egyre gyakrabban van szükségünk rá — mondja a szemüveges fiatal ember. — Azon tudom lemérni, hogy tavaly már időm nagy részét utazással töltöttem. Idén pedig még több vándorlásra van kilátás. Legutóbb Nyíregyházán, Debrecenben, Békéscsabán röntgeneztünk.

A csabai malom esetében az volt a feladat, hogy a régi vasbeton-szerkezetet a sugarak segítségével „föltérképezzék”. Következtesen a beépített acél állapotára, méretére. Valahogy úgy, mint az emberi test röntgenképéből a csontokra, törésekre az orvos. Az ilyen

és hasonló területeken is nagy szolgálatokat tesz az aprótermetű Liliput.

Atlóni az acélt

— Itt — teszi kezét az acélmonstrumra Botos István — csak 16-os, ahol meg a legvastagabb, 36 milliméteres acélt kell „atlóni”, erre elég erősek a készülékeink.

Közben már ballagunk a műhelyautó, azaz hogy inkább laborkocsi felé. Itt dolgozik a fehér köpenyes laboráns, Zagyvai Imréné, s a sugaras vándorok pilótája, Pozsár István is, aki már ugyancsak jártas a röntgenes munkákban. A jól felszerelt kocsi minden megtalálható, még főzőalkalmatlanság, élelem is, de alkalomadtán, ha viszontagságos a vándorélet, szűkös szállodának is megteszi.

A technikus már emeli is a nedves, friss felvételt a villanygőz elé. Íme, az acélizület! Sőtét mezőben göcsörtös, bodros, szürke folt a hegesztés. Apró vonalak mutatják, hogy a felvétel tökéletes, az I. 13. j. jelzés pedig arra tanú, hogy a sok közül melyik varratról készült a kép (érthetően: a tartó most készülő családi albumában minden „gyerekek” külön jelzést kell kapnia).

— Nincs gyökhiba, sem salakzárvány — hangzik sommásan s szakszerűen az ítélet. De hogy rosszindulatú forradást is lássak, elővesznek egy másik felvételt is. Repedés vékony vonala húzódik a közepén.

Pozsár Istvánék még most is azon derülnek, ahogy az eleinte kételkedő szerelő végül

is reagált a bírálatra. Miután meggyőződött javítás közben, hogy a gép szemé nem csal, elismerően mondta nekik: És tényleg meg volt repedve!

Az emberek, ahol már jártak, kedvelik őket. Tekintélye van a munkájuknak. Mondogatják is már nem egy helyen: „aztán úgy hegeszt, hogy a röntgen is bele fog nézni!”

Itt? Még csak egy hibát találtak eddig. S hogy kerül-e több, majd elvállik, hisz jó néhány van ezekből a hatalmas tartókból, hétélig el fog tartani a vizsgáldás.

Liliput Szegeden

A szegedi ÉMI-állomás technikus, Varga Imre is állandóan itt van a röntgenszemléken. Különös oka van rá: tanulja a mesterség gyakorlatát, hogy hamarosan maga is mesterként bányon a kitűnő készülékkel. Ugyanis egy Szuperliliput röntgen-gépet kap a közeljövőben a szegedi minőségvizsgáló állomás is, hogy a hozzájuk tartozó Csongrád, Bács és Békés megyékben maguk röntgenezhessék az öregépületek betoncsontjait, s a fiatal vasszerkezeteket, a töltött betonacélokat, hegesztett csöveket.

A szerkezetnek ilyen fajta roncsolásmentes vizsgálatai különösen hasznosak és megbízhatóak, tehát a röntgensugarak egyben a biztonságos, erős épületek születésénél bábáskodnak. Térhódításuk mind messzebb hordó fegyver a jobb minőségért folytatott küzdelemben.

Simaj Mihály

A kórház rangja

A Kossuth Lajos sugárút egyik épületének homlokzata ma is — éppúgy mint évtizedekkel ezelőtt — ezt a feliratot viseli: Városi Közkórház. Vajon az-e mégis, mint volt a felszabadulás előtt vagy akár csak néhány éve is? Alapjaiban véve minden bizonytal: mióta kórház működik Szegeden — annak száz éve már — a betegek gyógyítása volt a feladata. De hogyan, milyen körülmények között? Úgy-e mint azelőtt? Ezekre a kérdésekre érdemes feleletet keresni.

Előlegül: a városi tanács kórháza — a klinikák mellett — Szeged legjelentősebb egészségügyi intézményévé vált. Nem mindenki tudja, hogy a szegedi kórház kötelező négy nagyobb egység tartozik. Csak az I-es van a Kossuth Lajos sugárúton (a sebészet, a belgyógyászat, az orr-, fül-, gégegyógyászatot, az onkológiát, a laboratóriumot és a Röntgent foglalja magában), a II-es a Tolbuhin sugárúton működik. (Ez az urológiának, a szülészetnek és nőgyógyászatnak, a gyermekgyógyászatnak, a második belgyógyászatnak és traumatológiának ad helyet.) A kórházhoz tartozik a Mérey utcában levő tüdőgyógyászati osztály és a Pulcz utcai fertőzőbeteg-osztály is. Ötödik egységként kapcsolódik a Lenin körüli rendelőintézet (amit a közutadat gyakran összekever az SZTK-val, pedig az más). A Kátay közben nemrég épült fel a Március 8. Egészségügyi Leányotthon, ahol 38 kórházi nővér kapott otthon.

Magas fokú hivatástudattal

Ebben a valóságos gyógyító-kombinátban 580 kórházi beteg van. A dolgozók létszáma 400. Ez azt jelenti a statisztikában, hogy csaknem valamennyi betegre jut valaki közülük. S még egy adat, amellyel egyrészt a kórház igénybevételét, másrészt a gyógyítás hatékonyságát szokás mérni: az ágykihasználás. Tavaly (a jelenlegi átalakítások miatt csak 560 ágygal szabad számolni) a tervezett 86 százalék helyett 87,4 százalékra alakult.

Az első képből az adódik, hogy sokrétű, de színvonalas gyógyító munkát folytatnak a szegedi kórházban. A múltban ilyen körülményeket nem tudott nyújtani a kórház. Dolgozói mégsem elégedettek. Úgy érzik, hogy még mindig kevés a rendelkezésre álló ágyak száma, nagyobb korszerűséget kíván a felszerelés, a műszerezettség.

A maguk módján igyekeznek is segíteni: elsősorban magasfokú hivatástudattal. Az osztályok élén kiváló tudású főorvosok állnak, odaadó munkájuknak nagyon köszönhető. Közülük négyen megyei jogú városi főorvosok is, akik egyúttal Szeged egészségügyét irányítják. Olyan rendeletet

szeretnének azonban, amely lehetővé tenné a főorvosok állandó, státusz szerinti helyettesítését. A másodorvosi kar és a nővérek tudása, hivatászerete is átlagon felüli. (Erről a kórház sok betege meggyőződhetett már, szerkesztőségünk gyakran kap levelet, melyben eldöntéskészségüket köszönik.)

Az együttműködés haszna

A gyógyító munka mellett a legobb fáradságot a tanulásra, tanításra fordítják. Az orvosok képzése és továbbképzése az egyetemi klinikák, illetve az orvostovábbképző intézet speciális tanfolyamainak feladata. A szigorú orvosokkal mégis már évek óta foglalkozik a kórház is. (Sőt szó van arról, hogy a medikusok gyakorlati oktatását ismét megkezdik.) A tudósgyógyászati és a fertőzőosztály főorvosa az egyetemen előadásokat tart, a szülész-nőgyógyász főorvos speciálkollégiumokat vezet. Több kórházi főorvos részt vesz az egyetemi államvizsga bizottságokban. Sok a kórházi orvos a védőnő- és az ápolónőképző intézet előadói között is.

A kórház osztályain rendszeresen tartanak referáló üléseket, s részt vesznek a hasonló klinikai üléseken. Minden hónapban tudományos ülést rendeznek, melyeken egy-egy osztály tudományos tapasztalatait ismertetik s vitatják meg. A kórház orvosainak elméleti felkészültségét jól bizonyítja, hogy előadásokat tartanak a klinikák tudományos ülésein, sőt országos kongresszusokon is.

Már csak az előbbieknél alacsonyabb mellékes a klinikák és a kórház kapcsolata. Mivel elsősorban a klinikák feladata a gyógyítás mellett az oktatás és a tudományos munka, a terhek egy részét a kórház igyekszik levenni a klinikákról, s ezért cserébe sokrétű segítséget kap. Mindez a betegek érdeke, ők látják elsősorban hasznát.

A kórház és a klinikák együttműködnek: az intézmények is, és a bennük dolgozó orvosok is, akik személyes kapcsolatban állnak egymással. (Például a kórház szülészeti és nőgyógyászati osztálya és a szülészeti és nőgyógyászati klinika, a kórház belgyógyászata és a belgyógyászati klinikák stb.)

Folytatni a megkezdett munkát

A kórház élére nemrégiben a nyugalomba vonult igazgató helyére új került, dr. Bódis Lajos, a szülészeti-nőgyógyászati osztály továbbra is praktizáló főorvos személyében. Mint monddotta, az ő célja is, hogy munkatársai, s a tanács, az

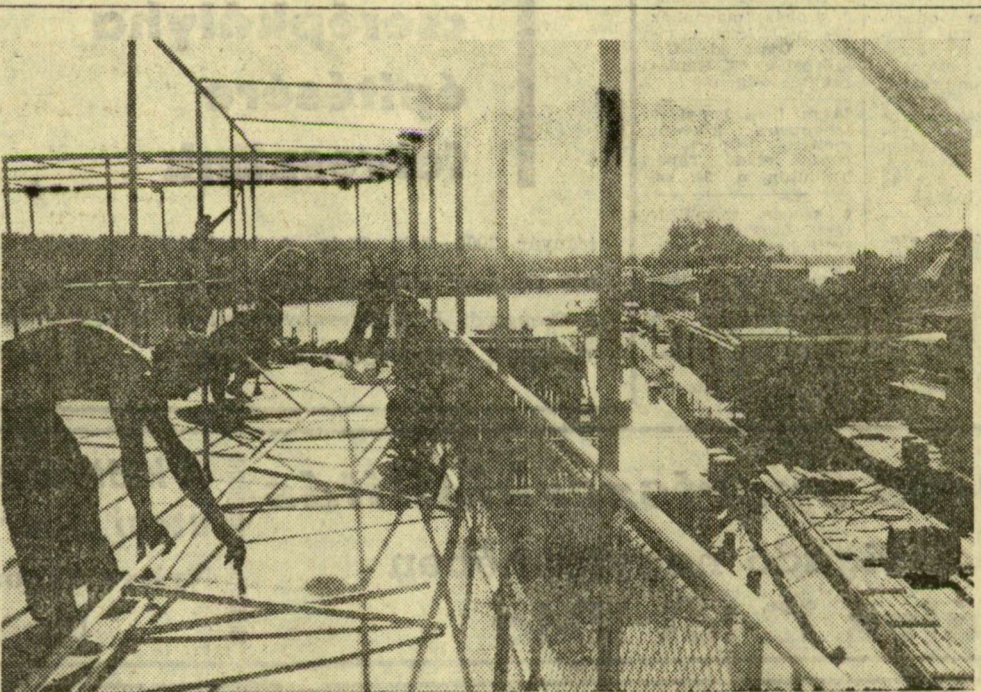
egészségügyi hatóságok segítségével tovább folytassa a kórház fejlesztését. Folytatni, hiszen már megkezdődött, a II-es kórház B pavilonjának felújítása nemrég fejeződött be, s 1968-ra az A pavilon is elkészül. Kisebbség lesznek a kórtermek, jobb a gyógyítás körülményei. Mindehhez a következőket tette meg hozzá:

— A belgyógyászat szűkös helyzete nemcsak a kórház gondja, hanem az egész városé: a belgyógyászati klinikák teherbíróképességét is próbára teszi. A II. részleg felújítása után tehát a belgyógyászat, valamint az urológia (ahol szintén nagyon magas az ágykihasználás) ágyszám-növelését szeretnénk elérni. A traumatológia bővítésére is szükség van a közlekedési baleset szenvedők még jobb ellátásához. Később a Röntgen túlerheltségét kívánjuk megszüntetni és megoldani az orr-, fül-, gégeosztály megfelelő elhelyezését. A tudósgyógyászathoz most csatlakoznak néhány új helyiséget.

— Nem szabad figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy Szeged gyors fejlődéséhez képest a kórházi ágyak száma egyre kevesebb lesz. Végleges megoldást, ha ehhez a körülmények megértek, új kórház építése hoz majd. Addig is azonban bővíteni, alakítani kell a rendelkezésre álló épületeket, javítani a felszereltséget, mert ily módon még sokáig biztosítható a gyógyító munka színvonala.

S tegyük hozzá bátran: a kórház rangja is. Mert az a fejlődés, melyet a kórház az utóbbi évtizedben elért; ezt szerzett számára. Csak az öreg Kossuth Lajos sugárúti épület a régi, a szépműltű kórház most a szocialista egészségügy egyik rangos intézménye Szegeden.

Fehér Kálmán

Szépülnek az úszóházak

a sűrűn váltakozó tiszai árhu llam miatt jóval kitolódik. A meddig magas lesz a vízállás, az úszóházakat sem tudják levontatni a téli kikötőből, mert nem tudják lehorgonyoztatni. A nyarra azonban gyors ütemben készül a Szegedi Fürdők és Hőforrás Vállalat. A téli kikötőben szorgos munka folyik. Javítják, csináltatják az úszóházakat — s mint képünk is ábrázolja —, festik a Szőke Tisza údí lőhajót.

Víz borítja még az újszegedi partifürdőt és a Sárga üdülőtelepet. Az idei strandszezon eddig magas lesz a vízállás, az úszóházakat sem tudják levontatni a téli kikötőből, mert nem tudják lehorgonyoztatni. A nyarra azonban gyors ütemben készül a Szegedi Fürdők és Hőforrás Vállalat. A téli kikötőben szorgos munka folyik. Javítják, csináltatják az úszóházakat — s mint képünk is ábrázolja —, festik a Szőke Tisza údí lőhajót.